

COLECȚIA ETNOGRAFICĂ ȘI NUMISMATICĂ A PROF. IOAN ȚUGUI DIN CÎMPULUNG - MOLDOVENESC

Grațian JUCAN

Colecția originală de linguri a pasionatului cercetător și profesor Ioan Țugui din Cîmpulung-Moldovenesc, prin numărul ei impresionant (peste 3 000), este unică în țara noastră. Ea arată că, pe lângă utilitatea casnică, lingura are și o valoare etnografică și artistică. Colecția aceasta de linguri de diferite forme și mărimi, cu ornamente variate, cele mai multe piese din nordul țării, prezintă un interes deosebit. Sînt linguri de uz casnic, linguri ciobănești și huțanești. Aranjate și catalogate pe teme și motive, unele din ele își au istoria lor, deoarece, colecționindu-le, cercetătorul a notat și povestea unora din ele; de asemenea, unele poartă și denumiri speciale: impletita cîmpulungeană, lingura logodiților, a căsătoriiților etc.

Expuse în vitrine, pe rafturi, pe pereți și pe coloane, pentru a putea fi privite din toate părțile, lingurile, în totalitatea lor, capătă un relief deosebit. Realizate cu unelte simple, cu dalta și cu tesla, ce au dat forme ornamentale de o rară frumusețe, inspirate din motivele vegetale și animale ale mediului, lingurile prezintă o mare inventivitate a formelor: linguri obișnuite, însă frumos stilizate, cu coada în încreștături scrijelate artistic și cu găvanul de diferite forme; sînt apoi: linguroaie, verzoburi, jintuitoare, căușe etc. Unele au coada impletită în opt, în șase ori în patru; altele au ornamentații reprezentînd cerbi, coarne de cerb, cocoși, pește, coadă de pește, șerpi, păsări etc.

A doua colecție este de numismatică, numărînd 1 307 monede, unele de o mare valoare, ce au circulat pe teritoriul patriei noastre în diferite timpuri. O importanță deosebită prezintă monedele vechi grecești — o monedă de argint din colonia grecească Histria, găsită la Isaccea, o monedă grecească de argint de la Alexandru cel Mare, aflată în Dobrogea la Măcin, o tetradrahmă de argint de la Filip al III-lea (316 î.e.n.). Urmează apoi o serie de monede romane—denari de argint de la Vespasian, Traian, Hadrian, sesterți de la Antoninus Pius, precum și monede de la Maximianus, Gallienus, Aurelian, Constantius II; monede bizantine din perioada 850—1050; monede moldovenești: de la Ștefăniță Vodă (1517—1527), cu capul de bour, ce pare să fie de bilon; un obol de influență lituaniană, pe care scrie: „Stephanus Voievoda moneta Moldaviae” — de la Ștefan al VI-lea cel Tinăr, fiul lui Bogdan al III-lea cel Orb, o monedă de la Ștefan Lăcustă (1538—1540), nepot al lui Ștefan cel Mare; un groș de bilon avînd pe avers scutul, bourul, rozeta și luna nouă, una din ultimele monede moldovenești cu legendă slavonă.

În colecția de monede românești emise între 1867—1967, se află exemplare de argint și alte metale. Amintim de asemenea monedele Ecaterinei a II-a, bătute la Sadagura cu ocazia războiului ruso-turc din 1768—1774, sînt apoi monede din Imperiul romano-german, Imperiul austro-ungar, din Austria și Ungaria, Muntenegru și Serbia, Germania, precum și din alte țări din Europa și de pe alte continente.

Denar de argint de la Traian

Denar de argint de la Vespasian

Siliqua de la Constantius II

Monedele mai valoroase sînt expuse în clasoare, iar celelalte într-un scrin special. De asemenea, bancnotele formează conținutul a cinci albume deosebit de interesante. Menționez că o colecție specială de 336 de monede este prezentată la Școala generală nr. 3 din Cîmpulung-Moldovenesc, unde funcționează profesorul Ioan Țugui.

Atît colecția etnografică de linguri, cit și colecția numismatică solicită din plin atenția vizitatorului și fac cinste colecționarului, a cărui muncă plină de abnegație își găsește răsplata în aprecierile unanime din țară și din străinătate.

„Împletita cîmpulungeană”.

Lingură cu șarpe

Lingură cu cocoș

